

Inhoudsopgave zevende druk “Films Maken”.

ISBN 9789080555174, uitgave 2009.

www.filmmaken.nl

Woord vooraf

Stel...

1. Camera

Basisprincipes van het filmen en fotograferen

- licht
- diafragma
- scherptediepte
- sluiterijd
- zoeker en kader
- lens of objectief

Bediening videocamera's

- regels
- camcorders
- accu/transformator
- focus
- diafragma
- beeldversterker
- zoomen
- zoeker
- testen en afstellen
- beeldverhouding
- witbalans
- opnameknop
- statieven
- stabilizer

Scherpstellen

- focus pulling

Videosystemen

- analoge video
- digitaal
- High Definition (HD)
- PAL, NTSC, SECAM

Samenvatting

2. Het shot

Kaders

- Single Shot, Two Shot, Over The Shoulder
- dutch tilt
- betekenis van het kader

Camerastandpunt en perspectief

kikvors- en vogelperspectief

betekenis van camerastandpunt en perspectief

Point of View

“Niet in de camera kijken!”

Beeldcompositie

plaatsing mensen

hoofdruimte

Over The Shoulder problemen

ooghoogte

Beeldcompositie voor gevorderden

lijnen

sterke punten

driehoekscompositie

contrasten

achtergrond

diepte

Lenzen

normaallens

groothoeklens

telelens

scherptediepte bij verschillende lenzen

lenssoort en diafragma

menigtes filmen

Zoomen

zoomen binnen een shot

Camerabewegingen

handheld

pan

tilt

lift

rijder

crane en jib

steadycam

waar naartoe?

waarom camerabewegingen?

Bewegingen binnen het beeld

Niet geplande shots

geen jacht op de spreker

camerabewegingen en zooms

onzichtbare wand

Vorm en inhoud

suspense

Samenvatting

3. Decoupage

Geschiedenis

na Méliès

de eerste stappen richting decoupage

betrekkingsaspect

D.W. Griffith

Eén of meer camera's?

schakelen

Plattegrond

verplaatsen

Basisprincipes

de as

blijf aan één kant

scèneoverschrijdende assen

meerdere assen

uitzonderingen

as verleggen

toch over de as gaan

springers

establishing shot en re-establishing

matching shots

cutaways

met cameravoering de inhoud versterken

vragen oproepen

Decoupage speelfilm

een scène opbouwen

voorbeelden

mise-en-scène

perspectief

dialogoscènes tussen twee mensen

dialogoscènes tussen drie of meer mensen

reacties

aandacht publiek sturen

Twee decoupagemethoden

Europese methode

Amerikaanse methode

verschillen

de praktijk

Stijl

praktische beperkingen

Storyboard

doel

uiterlijk storyboard

(camera)bewegingen in storyboard

afleiden uit plattegrond

makkelijke methode

betere methode

hoogte

leerproces

een storyboard zonder plattegrond

Shotlist

Tips voor de beginner

voorbeeld

Decoupage documentaire

wat en hoe te filmen

decoupageregels

interviews

Openingssequentie, titels

eindtitels

Samenvatting

goed geluid

4. Geluid

onderbewust

Functies van geluid en muziek

geluidswaergave
sfeersuggestie
emotionele suggestie
suggestie gebeurtenissen buiten beeld
continuïteitssuggestie
aandacht sturen

Soorten geluid

Dynamiek

Geluidsapparatuur

microfoons
hengel
dasspeldmicrofoons
microfoonkeuze bij documentaires
koptelefoon

Opname

mono of stereo
positioneren van de microfoon
hengelen en geluidskwaliteit
boom check
ruis
geluidsniveau
stuk sterkte
tekstoverlap
problemen

Geluidscontinuïteit

ongewenste bijgeluiden
voorbereiding
gewenste bijgeluiden
bijgeluiden in documentaire
akoestische continuïteit

Geluid achteraf

wilds
nasynchronisatie (ADR)
foley
geluidseffecten
muziek

Geluidsmontage en nabewerking

professionele geluidsnabewerking
mixage
lowbudget geluidsafwerking

Samenvatting

5. Licht

Functies van licht

lichtcontinuïteit

Licht en video

- lichtkleur
- witbalans
- warme en koude kleuren
- hard en zacht licht
- contrastomvang
- vermijd felle kleuren en patronen

Lichtopbouw fictie

- begin met gezichten
- achtergrond
- driepuntsbelichting
- wijde shots uitlichten
- bewegende personen uitlichten
- ooglicht
- natuurlijk licht gebruiken

Lichtopbouw documentaire

- voorbereiding
- lichtopbouw

Lampen

- lampstatieven
- stroom en stoppen
- verlengsnoeren en haspels
- handschoenen

Hulpmiddelen

- direct licht
- indirect licht
- dimmers
- filters
- camerafilters
- afschermen

Effecten en sfeer

- nacht
- raamlicht
- glimmertjes
- maskers
- koekeloeris
- water, vuur
- tv-schijnsel

Samenvatting

6. Scenario fictie

Wat is een scenario?

- decoupage
- droge feiten
- voorbeeld
- scènes
- sequenties
- vormgeving en screentime

Drama

- uitgangspunt
- protagonist
- doel + hindernis = conflict
- hoofddoel, subdoel

bewust en onbewust doel
antagonist
arena

Structuur speelfilm

eerste akte: expositie
eerste plotpoint
tweede akte: ontwikkeling
tweede plotpoint: crisis
derde akte: ontknoping
open einde
hoofdplot en subplot
backstory
point of attack
korte films
scènestructuur
spanningsbogen
set-up/pay-off
gun in the drawer
timelock
tijdsverloop
bear on the beach
verwachting of verrassing
cliffhanger
compact

Personages

karakterdossier
ken je personage
algemeen beeld
consistente kern en uiterlijk
de paradox
emoties, waarden en houding
psychologie
voeg details toe
out of character
identificatie
antagonisten
samenstelling
relaties

Toets je verhaal

heeft mijn film eigenheid?
ontstijg ik alledaagsheid?
ga ik ver genoeg?
heb ik een sterk begin?
voldoet mijn einde?
verandert mijn protagonist?
heeft mijn protagonist een doel?
neemt mijn protagonist de zaken in eigen hand?
is er een "want anders"?
worden relaties op de proef gesteld?
vertel ik mijn verhaal met beelden?
heb ik een sterke opbouw?
heb ik voldoende research gedaan?
heb ik een duidelijke mening over de arena?
wat vertel ik met deze film?
heb ik clichés vermeden?
onderschat ik mijn publiek niet?

Beeldend schrijven

vervang dialoog door beelden
beeldende details
de kunst van het weglaten
incheckfout
emoties vangen in beelden
backstory: flashbacks of vertellen?

Dialoog

wees economisch
natuurlijk taalgebruik
subtekst
informatie geven
conflict
ritme, herhalingen, stiltes

Samenvatting

7. Regie fictie

preproductie
productie
postproductie

Stijl van de film

naturalisme
realisme
hyperrealisme
karikaturaal
demonstratief

Op de set

stijl

Acteursregie

speel in op de acteur
zelfvertrouwen

Casting

typecasting
voorbereiding
de casting
na afloop

Repeteren

lezingen
karakteranalyse
fysiek
decoupage
repetitieruimte
spel

Scènes analyseren

vijf W's en een H
doel
hou het simpel en concreet
schakelpunten

Acteurs ondersteunen

overacteren
side coaching
communicatie
regisseren van emoties

opbouw en projectie
doel heiligt de middelen
ogen en gezicht

Dialog

natuurlijk spreken
subtekst
waarschuwing

Interactie

status
vooroordelen

Werken met amateurs

op de set

Kinderen

Samenvatting

8. Acteren voor de camera

een camera als publiek
jij bent het personage

Leren acteren

algemene waarschuwingen en tips
jezelf verbeteren

Bezieling

vooronderzoek/research
doel
mening
subtekst
improvisaties
sjoemelen

Techniek

ontspannen en concentreren
tekstbeheersing
stemvolume
herken tics
acteren is reageren
reacties oefenen
zorg dat er steeds iets gebeurt
verdeel een scène onder
gedachtespoor
lichaam, gezichtsuitdrukking en stem onder controle
less is more/more is more
ademhaling
emotioneel spel
dronkenschap
acteerstijlen

Jezelf uit de weg helpen

bereid je voor
ontspan
breng jezelf waar je wezen moet
denk positief

Op de set

verantwoordelijkheden
het is goed

Castings

Samenvatting

9. Scenario en regie documentaire

Op zoek naar de waarheid

geloofwaardigheid
integriteit

Documentairegenres

cross-over

Visueel bewijs

interviews
voice-over
verteller

Het schrijven van een documentaire

uitgangspunt
toets je uitgangspunt
research
reconstructiedocumentaires
gedragstudiedocumentaires
zoektochtdocumentaires
vorm en structuur
dramatisch conflict
uitgewerkt scenario
treatment

Opnames

voorbereiding
filmen voor de montagekamer
de onzichtbare wand
omgaan met de mensen die je filmt

Interviews

voorbereiding
de opnames
na afloop

Reconstructies

De uitdagingen van een documentaire

Samenvatting

10. Productie

taakverdeling
verantwoordelijkheden
productieleider

Breakdown fictiefilm

Breakdown documentaire

Locaties

Organisatie

documentaire

Draaischema fictiefilm

screen time per draaidag
benodigde tijd voor het opnemen van een scène

Draaischema documentaire

Call sheets

Vastgelegde toestemming

Een productie opzetten

catering
ik maak een documentaire en neem mee...
verzekeringen en contracten
grime
kinderen

Samenvatting

11. Opnameleiding

Opnameprotocol

terugkijken op de set
terugkijken na de opnames

Administratie op de set

slates en takes
script/continuïteit
pick-ups

Tijdsplanning

Samenvatting

12. Montage

Montageprincipes

niet-voelbare lassen
waarom snijden?
wanneer snijden?
aandachtspunt
aandacht sturen
beeld uittrekken
continuïteit
cutaways
verschoven las
time-lapses
crosscutting
monteren op muziek, montagesequenties
monteren van dialoog
titels

Het montageproces bij fictiefilms

voorbereiding
spotten
slatelist
montagescript
decoupage
eerste versie
feedback

Het montageproces bij documentaires

- wat je denkt te hebben en wat er is
- feedback
- geloofwaardigheid
- werkproces
- papieren versie
- structuur
- begin en einde
- snijden
- klaar?
- voice over
- muziek

Videomontage

- lineair en non-lineair
- off-line/on-line
- EDL, Edit Decision List
- timecode

Non-lineair monteren

- hardware en software
- de software instellen
- beeldkwaliteit en harde-schijfruimte
- captures
- timecode
- clips ordenen
- voordelen van de computer
- timeline en tracks
- monteren
- film-style en video-style
- beeldovergangen en renderen
- geluidsmontage
- nasynchronisatie (ADR), foley en voice-overs
- mixage
- beeldnabewerking
- titels
- output

Samenvatting

13. Genres

Comedy

- soorten humor
- oprecht
- timing
- stijl

Horror

- onderwerp
- suggestie
- op de set
- slasher en splatter

Thriller/suspense

- verhaalstructuur
- spannende plaatjes
- acteurs
- muziek

Tragedie, (melo) drama en romantiek

structuur
romantiek
emoties
ontboezemingen

Actie/misdaad

MacGuffin
nevenschade
bad guys en misdaad
actiescènes
stunts
stijl
geluid
achtervolgingen

Kinderfilms

Whodunnits

protagonist
vragen oproepen
constructie
show, don't tell
research

Samenvatting

Appendix A. Taakverdeling

Preproductie
Productie
Postproductie

Appendix B. Scenariovormgeving

Software

Appendix C. Voorbeeld decoupage

shotlist

Call sheet

Appendix E. Apparatuuradviezen

Camera

waar je niet op hoeft te letten

Grip

Geluid

Licht

goedkope alternatieven

Montage

hardware
software

Appendix F. Meer leren

Boeken

Internet

Cursussen

Opleidingen

Appendix G Begrippenlijst

afkortingen

Literatuurlijst

Index